HR-LAB · การบังคับใช้และใช้สิทธิ

การร้องเรียนต่อพนักงานตรวจแรงงาน

ยื่นคำร้องต่อพนักงานตรวจแรงงานได้เรื่องอะไร พนักงานตรวจแรงงานต้องมีคำสั่งภายในกี่วัน นายจ้างต้องจ่ายเมื่อไร และถ้าไม่พอใจคำสั่งต้องไปศาลภายในกี่วัน

ชื่อ _____ หน่วยงาน _____ วันที่ _____

คำถามหลัก

ลูกจ้างไม่ได้รับค่าจ้างหรือค่าชดเชย จะยื่นพนักงานตรวจแรงงานได้อย่างไร และขั้นตอนต่อไปเป็นอย่างไร

คำตอบสั้น

ลูกจ้างหรือทายาทยื่นคำร้องต่อพนักงานตรวจแรงงานในท้องที่ที่ทำงานหรือภูมิลำเนาของนายจ้าง เมื่อเป็นสิทธิเรียกร้องเงินตาม พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พนักงานตรวจแรงงานสอบสวนและมีคำสั่งภายใน 60 วัน (ขยายได้ไม่เกิน 30 วันเมื่อจำเป็น) ถ้าสั่งให้จ่าย นายจ้างต้องจ่ายภายใน 30 วันนับแต่ทราบคำสั่ง ฝ่ายที่ไม่พอใจนำคดีสู่ศาลแรงงานภายใน 30 วัน และถ้านายจ้างเป็นผู้ฟ้องต้องวางเงินตามคำสั่งต่อศาล

60	30	30	วางเงิน
วัน	**วัน**	**วัน**	**ถ้านายจ้างฟ้อง**
พนักงานตรวจแรงงานมีคำสั่ง (ขยายได้ 30 วัน)	นายจ้างจ่ายเงินตามคำสั่ง	นำคดีสู่ศาลแรงงานเมื่อไม่พอใจคำสั่ง	วางเงินตามคำสั่งต่อศาล
ม.124	ม.124	ม.125	ม.125

01 ขอบเขตของเรื่องนี้

สิทธิที่ยื่นได้ · ห้องที่ที่ยื่น · หลักฐานประกอบ · คำสั่งภายใน 60 วัน · จ่ายภายใน 30 วัน · ฟ้องศาลภายใน 30 วัน

ฐานกฎหมาย: พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน มาตรา 123–125, 124/1; แบบ/ช่องทาง DLPW ล่าสุด

สิ่งที่อยากรู้หรือคำถามจากหน้างาน

01 หลักตัดสินที่ต้องใช้

1. ลูกจ้างหรือทายาทยื่นคำร้องได้เมื่อนายจ้างฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติเรื่องสิทธิรับเงินตาม พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน (ม.123)
2. ยื่นต่อพนักงานตรวจแรงงานในท้องที่ที่ทำงานหรือที่นายจ้างมีภูมิลำเนา
3. พนักงานตรวจแรงงานสอบสวนและมีคำสั่งภายใน 60 วันนับแต่รับคำร้อง ขยายได้ไม่เกิน 30 วันเมื่อมีเหตุจำเป็น (ม.124)
4. คำสั่งให้จ่ายเงิน นายจ้างต้องจ่ายภายใน 30 วันนับแต่วันที่ทราบหรือถือว่าทราบคำสั่ง
5. ฝ่ายที่ไม่พอใจนำคดีไปศาลแรงงานภายใน 30 วันนับแต่ทราบคำสั่ง ถ้านายจ้างฟ้องต้องวางเงินต่อศาล (ม.125)

02 ตัดสินใจทีละขั้น — ไล่จากบนลงล่าง หยุดเมื่อเจอผลลัพธ์

#	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
1	**เป็นสิทธิเรียกร้องเงินตาม พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงานหรือไม่**	→ ข้อถัดไป	ใช้ช่องทางอื่น เช่น ศาลแรงงานหรือกระบวนการแรงงานสัมพันธ์
2	**ยื่นคำร้องพร้อมหลักฐานต่อพนักงานตรวจแรงงานในท้องที่ที่ถูกต้องแล้วหรือไม่**	→ ข้อถัดไป	ยื่นที่ท้องที่ที่ทำงานหรือภูมิลำเนานายจ้าง หรือผ่าน E-Service
3	**คู่กรณีพอใจคำสั่งของพนักงานตรวจแรงงานหรือไม่**	นายจ้างจ่ายภายใน 30 วันนับแต่ทราบคำสั่ง	นำคดีสู่ศาลแรงงานภายใน 30 วัน (นายจ้างต้องวางเงิน)

ใช้กับกรณีของเรา: ข้อเท็จจริงที่ต้องตรวจเพิ่ม

01 ตัวอย่างกับกรณีจริง

กรณี 1: ไม่ได้รับค่าชดเชยหลังถูกเลิกจ้าง

ลูกจ้างถูกเลิกจ้างโดยไม่ได้รับค่าชดเชย 90,000 บาท ยื่นคำร้องต่อพนักงานตรวจแรงงานวันที่ 1 มิถุนายน

พนักงานตรวจแรงงานมีคำสั่งภายใน	**31 ก.ค.**
นายจ้างทราบคำสั่ง	**5 ส.ค.**
จ่ายหรือฟ้องศาลภายใน	**4 ก.ย.**

ผล: ถ้านายจ้างไม่ฟ้องภายใน 30 วัน ต้องจ่าย 90,000 บาทตามคำสั่ง และคำสั่งถึงที่สุด

กรณี 2: นายจ้างไม่เห็นด้วยกับคำสั่ง

พนักงานตรวจแรงงานสั่งให้จ่ายค่าล่วงเวลา 45,000 บาท นายจ้างเห็นว่าลูกจ้างไม่มีสิทธิ OT เพราะเป็นผู้มีอำนาจเลิกจ้าง

ฟ้องเพิกถอนคำสั่งภายใน	**30 วัน**
วางเงินต่อศาล	**45,000**

ผล: นายจ้างฟ้องศาลแรงงานได้ภายใน 30 วัน โดยต้องวางเงิน 45,000 บาทต่อศาล

02 ลำดับเวลาและกำหนดที่ต้องไม่พลาด

วันยื่นคำร้อง	**ภายใน 60 วัน**	**ภายใน 30 วันนับแต่ทราบคำสั่ง**	**ภายใน 30 วันนับแต่ทราบคำสั่ง**
ยื่นพร้อมหลักฐานการจ้างและยอดเงินที่เรียกร้อง	พนักงานตรวจแรงงานสอบสวนและมีคำสั่ง (ขยายได้ 30 วัน)	นายจ้างจ่ายตามคำสั่ง	ฝ่ายที่ไม่พอใจฟ้องศาลแรงงาน

ลองคำนวณกรณีของคุณ

01 ความเข้าใจผิดที่พบบ่อย

เข้าใจผิด	ที่ถูกต้อง
ทุกเรื่องแรงงานต้องผ่านพนักงานตรวจแรงงานก่อน	ใช้สำหรับเงินตาม พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน เรื่องอื่นมีช่องทางของตัวเอง
ไม่พอใจคำสั่งก็ไม่ต้องจ่าย	ต้องฟ้องภายใน 30 วัน และนายจ้างต้องวางเงินต่อศาล
ยื่นคำร้องแล้วนายจ้างขอให้ถอนได้	การกดดันให้ถอนคำร้องไม่ควรทำและอาจเป็นปัญหาทางกฎหมาย

02 รายการตรวจสองฝ่าย

บริษัทและฝ่าย HR

- ☐ มีผู้รับผิดชอบตอบหนังสือพนักงานตรวจแรงงาน
- ☐ เก็บรักษาเอกสารเวลา ค่าจ้าง และสัญญา
- ☐ ทำปฏิทิน 30 วันนับแต่ทราบคำสั่ง
- ☐ เตรียมเงินวางศาลถ้าจะฟ้องเพิกถอน

ลูกจ้าง

- ☐ รวบรวมหลักฐานการจ้างและยอดเงินที่ค้าง
- ☐ ยื่นในท้องที่ที่ถูกต้องหรือผ่าน E-Service
- ☐ จดวันที่ทราบคำสั่งเพื่อนับ 30 วัน

เอกสารและหลักฐานที่ต้องมี

- ☐ คำร้องต่อพนักงานตรวจแรงงาน
- ☐ หนังสือเลิกจ้างหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- ☐ หลักฐานการจ่ายหรือการวางเงินต่อศาล
- ☐ สัญญาจ้าง สลิป และบันทึกเวลา
- ☐ คำสั่งพนักงานตรวจแรงงานและวันที่ทราบ

03 ทดสอบความเข้าใจ

1. พนักงานตรวจแรงงานต้องมีคำสั่งภายในกี่วันนับแต่รับคำร้อง

(ก) 30 วัน (ข) 60 วัน (ค) 90 วัน

2. นายจ้างต้องจ่ายตามคำสั่งภายในกี่วันนับแต่ทราบคำสั่ง

(ก) 7 วัน (ข) 15 วัน (ค) 30 วัน

3. นายจ้างฟ้องเพิกถอนคำสั่งต้องทำอะไรเพิ่ม

(ก) ไม่ต้องทำอะไร (ข) วางเงินตามคำสั่งต่อศาล (ค) ขออนุญาตลูกจ้าง

เฉลย: 1(ข) มาตรา 124 กำหนด 60 วัน ขยายได้ไม่เกิน 30 วัน · 2(ค) จ่ายภายใน 30 วันนับแต่ทราบหรือถือว่าทราบคำสั่ง · 3(ข) มาตรา 125 กำหนดให้นายจ้างวางเงินต่อศาล

บันทึก

ตรวจทานเนื้อหา 9 ตุลาคม 2569 · ใช้ประกอบการตัดสินใจร่วมกับตัวบทที่มีผลและข้อเท็จจริงของแต่ละกรณี · อ่านฉบับเต็มและภาษาอังกฤษได้ที่ www.hrlab-th.com